

Hiuka Laitla historiast ja meininkeist

Sanon koht, ett tämä pitej oo vanhemapualine iältäs.
Paljo vuassi on kulun siit kon tääl meikäläiset tunkesi lappalaiset tiältäs.
Jättiläise eli kalevampoja asusis tääl lappalaisten kans sekasi
ja valla mahrottomi töit suurte voimates avullt tekasi.
Eik kukka vois sannu, ete het tääl olis voinu assu,
sill ett tänäpäevän nähvän kiukkanpaikoi, misä he ovap polttan prassu.
Heijä pois ajamisesas tarvitti esi-isäse eri sortills sissu,
kon tämä lai ihmist ol kooltaski nii ruakottoma issu,
ett tavalisen kylän tikapuu olis saank kaikk päälisi lattu,
ennenko rippiskoulikkäsenkäm pääst olis saamp pois hattu.
Ja niimpali faari ol oikken täysinkasvanus pappas,
ett tuules kulkeva laeva yksinkäsim pyssämä nappas.
Sano mnää, ett semsellp pojall oli housukki nii lellava,
ett niihin kerrallas tarvitti ainakin karppiomaan pellava!
Ihmetell ole stääki, ko ne jättiläiset tääl eleli ja naesi,
ett mist helkkarist ne ämmilles puukenkpuut haesi.
Nykyaikank kumminki oo metät täytyn nii luavutta ja noukki,
ett koht meijä nätemill naisilleki ovap puukenkä liika soukki.

No, mitäs täst! Kalevampojust olis praakninki vaikk mink verra,
mutt mnuull ovas sanon näitte juhlaten takan oleva herra,
ett niist nästist tule liika pitkällä juttu,
nii ett koet jossa muus yhteyres tehr niist tuttu!
Mukava olis ollup praakat Kirkkelinnast, santtkömpist ja Valkojärve saarist
ja siit kui ei Unmalalaise malttam mitat papukapojas laarist.
Viimättin vuasin ovat tutkijat tuan ilmi se merkilise sala,
ett matala Valkojärve rannoill oo joskus runoilttuk Kalevala.
Jokatte meist tämä johrost oo miäl juhlalise hartas,
ko muista, ett näis nurkis Väinämöinenki harmanutt partas.
Tääl Ilmarine taitos avull karkott aikonas köyhyren kammo
takomalls semseks erinomaseks kototarvemyllyks Sammo.
Tääll see aikkase flikak, ko värttinän kans laiti lankka vyhti
ihaili ajatuksisas Lemminkäise luanteva olenot ja ryhti.
Näill rannoill muinasim päivin se ihanankaunis Aino
unhottumattoma muisto friiareilles sulosills silmilläs paino.
Ja jokane olet luken ko Joukahaine ylppiän kilpp laolama reisas
ja kui Väinö ite häne jossam Paltla ja Kouma välis suaho veisas.

Silttavall oikke! Vaikk Laitla muinase muisto olssit tavattoma rikka,
tuamittissitt tek kaikk mnuu lanken pitkpiimäsyre vikka,
joten millän tavall uusemist asioist esill toisis.
Jokanen meist kyll peltos vähemän kivisiks soisis
ja yks ja toine ainakin hallasen vuaten siihe malli jahka:
"Sais nois Laitla sois sitteki oll vähä ohemalтта rahka!"
Kolm-nelikymment vuatt takasi meijä viljelyksen ol hiuka heikos asemas,
mutt sitt se alvo kehittymä tahris niinpali nasevas,
ett viimätte sora erell laitlalaiste naamast hoht hiuka ylppi hohre,
ko he tiäs, ett harv pitej piissa maaviljelystulois pinta-ala kohre.

Meikäläissi äiji ei viaran tarvin puhutella valla montta,
ko äkkäs, ett Laitla viljelys noja valla vahvaste ostisonnta.
Helsinki herrakkin kerra jossa isos tilastos näytivä,
ett Ruatinki maanviljelijäp puult vähemä pussontta käytivä.
Ja ett se määr mitä meijä äijä apulantta hehtari kohre pani maaha,
ol semne, ett kuulusa Tanskaki armote jäi keskmääräs taaha.
Ja sitä käsityst ei kukkan pyst tosiasiain pois juurima,
ett tämä johrost meijä munaosuuskuntan, meijerin, osuuskauppan
ja kassan olis Suame suurima.

Äskese sora aikank, kon kansahuult lopett kana ja pan
lehmä heikost heruma,
rupesiva laitlalaise viljelemä siks runssas mitas peruna,
ett meijäm pitej Suames perunantuattajan oo jämt ylivoimane.
Ja jos teist joku ykspuolisurest täst meit soimane,
sikuriviljelykses Suame ja Laitlan kohrall oo sama tilane.
Mnää en tiär, jos kehumine rehelist miäst pilane,
mutt yhtkaikk pistä viäläki itten siihe avosuissen troikka
ja sano, ett Laitlas oikke munes suhtes oo eritavall poikka!
Ostisonnan puuttet kyll pellontuatt ja liikkete numerok
kasvava lehmä hännä malli,
mutt sitteki meijäm pitej vahvaste ittiäs mainostas salli.
Semmostakam pitejä siins suhtes tuski oo Suames missä,
ett toimitas Laitla määräs vauvoi maailma ilma viralist issä.
Kärejäänkäymine oo ja ollu meijän keskuresan jonkulaist rutto
ja iso osa pakka löytämän tavara, ennenkom putto.
Laitlan tehtaist oikkiastas ei oss puhut ylppeyrells suurell,
paitt niist mist merkei näke metis suurten kuuste juurell.
Ainaki mnuu oo usse jonkulainen tuntemus rinttan töytäny,
ko lehris saa lukki, ett poliisi jäll ova Laitlast viintehta löytäny.

No mitäs täst! Pualueasiois Laitla oo siihe sortti hääräny,
ett tääl, nii ikän kuulu, maalaisliit oo sunnta määräny.
Mutt viimäste vaaleten tuloksi ajatuksell vähä kyttäle,
siin väkisinki miäles aavistukseline eppällys jyttäle,
ett jote rehti maalaisväkip paremi rupp asiojas hoittama,
niim pian tääl alka liikaloine jyrkkys ittelles ala voittama.
Nyk kyll ovat Laitlas poliittises miäles asia vähä simppäi,
ett eruskunttam pääse, vaikk ehrokkaks asettu äij ku äij.
Onki hiuka aikkasaanu maakunnas yhtlai pusina
se, ett vanhast kanapitejäst oo erustaji kokonaist neljäsosatusina.

Silltavall oikke! Kon teit tääl oo viarai likki ja kaukka
ja aja hättäne humma aikamoist faartti päisi laukka,
mnää toevo, ett tämä faartt hauskutte nähren kiihrysis
ja ett teist jokane meijän päev- ja ehtojuhlisan nii viihrysis,
ett myäheminki, ko vuassi jo kerkke täst ollesutte luistama,
tulssitt Laitla maalaisliittolaisjuhla mialusin muistama!

LAITILAN VAARI

Laitilassa 26.8.1945

